Statens Kunstfonds
Projektstøtteudvalg for Scenekunst

EVALUERING AF EGNSTEATRE I DANMARK
Aaben Dans

Steen Nørgaard
Juni 2019

INDHOLD

1 Indledning 1

2 Resumé af konklusioner og anbefalinger 2

3 Rammer og tal 5

3.1 Organisation og fysiske rammer 5

3.2 Økonomi 5

3.3 Vurdering af rammer og tal 7

4 Kunstnerisk aktivitet 8

4.1 Egnsteatres profil og kunstneriske aktiviteter 8

4.2 Med hånden på hjertet 10

4.3 Vurdering af den kunstneriske aktivitet 12

5 Forankring og synlighed 13

5.1 Lokal forankring og samarbejde 13

5.2 Kommunikation og synlighed 13

5.3 Vurdering af forankring og synlighed 14

6 Metode – dataindsamling 15

Bilag 1: Alle egnsteatres samlede omsætning i 2017 16

Bilag 2: Egnsteatres omsætning i 2017, offentligt driftstilskud og øvrige indtægter 17

1 INDLEDNING

Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Scenekunst har iværksat en uvildig evaluering af egnsteatret Aaben Dans i Roskilde. Dette sker i forbindelse med teatrets nuværende aftaleperiode, 2017- 20. Til det formål har udvalget indgået aftale med dramaturg og konsulent Steen Nørgaard (evaluator), som har gennemført evalueringen i perioden februar 2018 – marts 2019.

Aaben Dans har eksisteret siden 1996 og som egnsteater i Roskilde Kommune siden 2008. Teatret er fra sin begyndelse organiseret som forening. Teatret modtager tilskud fra Roskilde Kommune og har en årlig omsætning på knap 7,5 mio. kr. (2017), heraf udgør egenindtægter 28 %.

De overordnede formål med evalueringen er formuleret af Slots- og Kulturstyrelsen.

Formål med evalueringen:
1. Medvirke til at udvikle teatrets faglige og kunstneriske niveau gennem dialog med aftaleparterne.
2. Sikre at de statslige bevillinger til egnsteaterområdet anvendes til teatre, hvis faglige og kunstneriske niveau lever op til det generelle niveau for egnsteatre.

Evalueringen er baseret på både kvalitative og kvantitative data og vurderer hhv.:
1. Aaben Dans' rammer og tal – økonomiske og organisatoriske forhold.
2. Kunstneriske aktiviteter og kvalitet.
3. Lokal forankring og synlighed.

Evaluators dataindsamling har bestået af hhv. desk research (selvevaluering, årsrapporter, presseklip, artikler og orientering via teatrets hjemmeside, programmer mv.), besøg på teatret og overværelse af egenproduktionerne Tre ben, Maxi Golf, Ai-Ai-Ai!, Når jeg lukker øjnene som er produceret i samarbejde med Gazart samt Med hånden på hjertet. Sidstnævnte er i fokus i vurderingen af teatrets kunstneriske kvalitet.

Herudover har evaluator gennemført interviews og gruppeinterviews med teatrets ledelse, med repræsentanter for bestyrelse samt med Roskilde Kommunes kultur-og idrætsudvalgsformand og kultur- og idrætschef. Data til de økonomiske og organisatoriske forhold er indsamlet af Slots- og Kulturstyrelsen. Metoden til at vurdere den kunstneriske kvalitet tager udgangspunkt i Ønskekvistmodellen som er beskrevet i kapitel 6.

Evaluator vil gerne benytte lejligheden til at sige tak for et godt samarbejde med alle aktører.

Evaluator Steen Nørgaard, juni 2019

2 RESUMÉ AF KONKLUSIONER OG ANBEFALINGER

Det er evaluators grundlæggende vurdering, at Aaben Dans i høj grad lever op til målene i gældende egnsteateraftale 2017 – 2020 og producerer professionelt teater af høj kunstnerisk kvalitet.

> *Evaluator anbefaler derfor helt klart, at Roskilde Kommune viderefører egnsteateraftalen med Aaben Dans for perioden 2021 – 2024.*

Konkret er vurderingerne endvidere de følgende:

- Aaben Dans er efter 10 år som egnsteater i Roskilde Kommune velkonsolideret og velfunderet lokalt. Teatret er veldrevet med en meget dedikeret og kvalificeret ledelse samt en professionel og kompetent bestyrelse.

- Aaben Dans' forestillinger har et meget højt kunstnerisk niveau, og teatret har en lang række sideaktiviteter som alle må betragtes som scenekunstnerisk relateret.

- Aaben Dans er meget stærkt lokalt forankret, både når det gælder de mange lokalt målrettede aktiviteter, og når det gælder opbakningen fra Roskilde Kommune.

- Aaben Dans har lokaler midt i den forholdsvis nye kreative bydel Musicon. Lokalerne lever ikke op til teatrets behov og kan ikke siges at være tidssvarende. Roskilde Kommune og Roskilde Festival har planlagt et nyt fælles byggeri i Musicon, hvor også Aaben Dans er tænkt ind.

> Evaluator anbefaler, at Aaben Dans' ledelse og bestyrelsen fortsat aktivt arbejder for de bedst mulige forhold i det kommende fælles byggeri, og at de driftsmæssige og aktivitetsmæssige konsekvenser af ibrugtagningen af byggeriet indskrives i en kommende egnsteateraftale.

- Aaben Dans har udover sine egenproduktioner en lang række scenekunstnerisk relaterede aktiviteter både lokalt og internationalt. Samlet set har teatret et yderst højt aktivitetsniveau. I den brede offentlighed er det ofte egenproduktionerne som træder frem, hvorimod teatrets øvrige aktiviteter i mindre grad eksponeres.

> Evaluator anbefaler, at Aaben Dans ser på muligheden for at øge formidlingen af sine mange lokale og internationale scenekunstneriske sideaktiviteter både i offentligheden og i særdeleshed over for politikere og forvaltning og i den forbindelse formidler de mange positive historier.

- Som et led i teatrets aktiviteter inddrager teatret indimellem brugere i lokalområdet. Det gælder både i forbindelse med workshops og ved produktion af forestillinger. Disse aktiviteter har stor betydning for teatrets lokale forankring. Når brugerinddragelsen sker i forbindelse med

egenproduktionerne er det væsentligt, at disse i lighed med teatrets øvrige egenproduktioner kunstnerisk lever op til det generelle niveau hos landets øvrige egnsteatre.

Evaluator anbefaler, at Aaben Dans bevarer de brugerinddragende aktiviteter og sørger for at synliggøre den professionelle kunstneriske kvalitet ved teatrets brugerinddragende egenproduktioner.

- Aaben Dans' kunstneriske arbejde kan ofte betragtes som tværkunstnerisk med inddragelse af flere kunstformer så som scenekunst, musik, billedkunst, arkitektur og design. Dette arbejde må betragtes som et positivt særkende. Som egnsteater er det samtidigt vigtigt at holde sig for øje, at de kunstneriske produkter produceres med henblik på en her og nu visning for et tilstedeværende publikum.

Evaluator anbefaler, at Aaben Dans fortsat arbejder med udviklingen af sine tværkunstneriske forestillinger, og at disse også fremadrettet tænkes ind i en performativ scenekunstnerisk sammenhæng.

- Aaben Dans har en stor synlighed både lokalt, nationalt og internationalt. Dette har bund i teatret mange forskelligartede aktiviteter: workshops, dans i skolen, seminarer, residencies, forestillinger, omfattende turné nationalt og internationalt samt ikke mindst den biennale dansefestival SWOP, som er Danmarks eneste internationale dansefestival for børn og unge.

Samlet set kan dette konkretiseres ved hjælp af en SWOT-analyse.

STYRKER	SVAGHEDER
• Dedikeret, åben og kvalificeret ledelse. • Kompetent personale. • Bredt sammensat og kompetent bestyrelse. • Stærk intern kommunikation. • God økonomistyring. • Meget højt aktivitetsniveau. • Mange relevante sideaktiviteter som supplerer teatrets kunstneriske aktiviteter. • Unik egnsteaterprofil. • Stort internationalt netværk og bevågenhed. • SWOP International dansefestival for børn og unge. • Meget stærk lokal forankring. • Stor kommunalpolitisk opbakning. • Aktivt brand for Roskilde Kommune. • God fysisk beliggenhed med mange samarbejdspartnere i nærområdet. • Godt lokalt netværk. • Systematisk samarbejde med flere lokale skoler. • Ambitioner om udvikling af danseområdet generelt.	• Utilfredsstillende kontor og publikums faciliteter. • Mangel på lokale til workshops og lignende sideaktiviteter. • Begrænset salshøjde i spillested.
MULIGHEDER	**TRUSLER**
• Nye kunstneriske muligheder og nye samarbejds-partnere i det nye byggeri. • De økonomisk, aktivitetsmæssigt og kunstneriske konsekvenser ved de nye faciliteter skrives ind i den kommende egnsteateraftale. • Bedre og tidssvarende publikumsfaciliteter ved nyt byggeri. • Øge synligheden af og værne om den kunstneriske kvalitet ved de brugerinddragende forestillinger. • Øget lokal synliggørelse af teatrets sideaktiviteter. • Øge antallet af forestillinger lokalt for på den måde at øge antallet af publikummer især på voksenområdet. • Ændring af organisationsstrukturen fra forening til selvejende institution.	• Ved manglende justering af den kommunale medfinansiering af de afledte udgifter, der opstår, når det nye byggeri tages i brug. • Såfremt den fælles foyer og indgang i det nye byggeri ikke giver plads til, at Aaben Dans kan profilere sig.

3 RAMMER OG TAL

3.1 Organisation og fysiske rammer

Aaben Dans har haft status som egnsteater siden 2008 og drives med driftstilskud fra Roskilde Kommune. Den nuværende egnsteateraftale udløber med udgangen af 2020.

Aaben Dans er fysisk beliggende i den kreative bydel Musicon i Roskilde. Teatret råder her over teatersal (blackbox, 22 m. X 11 m. med fleksibel publikumsopbygning), teknikrum/finværksted, to opbevaringscontainere til dansevinyl og publikumsopbygning, lille omklædningsrum med bruser og toilet, foyer med ét publikumstoilet samt kontorlokaler. Endelig råder teatret over et fjernlager til turnescenografier mv.

Aaben Dans ledes af Lisbeth Klixbüll og har Thomas Eisenhardt som kunstnerisk leder. Teatrets øvrige faste medarbejderstab består af hhv. producer, produktionsleder, produktionskoordinator, tekniker, danser, danseformidlere, teknikerelev samt en fasttilknyttet instruktør. Øvrige scenekunstnere projektansættes til konkrete produktioner.

Aaben Dans er organiseret som en forening. Ifølge vedtægterne har foreningen til formål at producere danseteater i Roskilde Kommune. Det præciseres, at der skal være tale om professionel og kunstnerisk udfordrende forestillinger. Foreningens formål er desuden, at understøtte Roskilde Kommunes kulturelle profil som musisk by samt at udvikle teatret og teaterkunsten både lokalt, regionalt og på landsplan. Ifølge foreningens vedtægter ledes denne af en bestyrelse bestående af fem medlemmer. Bestyrelsen vælges af foreningens medlemmer på generalforsamlingen, som er foreningens øverste myndighed. Bestyrelsens formand vælges direkte på generalforsamlingen. Bestyrelsen konstituerer sig selv med valg af næstformand. Roskilde Kommune udpeger en observatør, som deltager i generalforsamling og bestyrelsesmøder. Vedtægterne beskriver naturligt nok ikke, hvilke kompetencer medlemmerne af bestyrelsen skal besidde, da det er generalforsamlingen der vælger disse. Den nuværende bestyrelse repræsentere en bred kompetenceprofil inden for både ledelse, kommunikation, økonomi og scenekunst.

Ifølge den gældende egnsteateraftale *skal* Aaben Dans årligt producere mindst 2 egenproducerede forestillinger, hvoraf mindst en skal være målrettet børn/unge. Desuden *skal* teatret udbyde forestillinger hen over sæsonen. Teatret *kan* turnere og indgå i samproduktion med andre teatre og *kan* bidrage til udviklingen af scenekunsten i lokalområdet med aktiviteter i umiddelbar tilknytning til teatrets forestillinger. Endvidere *kan* en af teatrets egenproducerede forestillinger for børn og unge på lige år indgå som en del af festivalen SWOP - international dansefestival for børn og unge.

Roskilde Kommune og Roskilde Festival har vedtaget at igangsætte byggeriet af en ny stor sal med tilhørende foyer i Musicon. Aaben Dans er sammen med Råstof Roskilde tænkt ind i dette projekt. Projektet er sat i gang, og Aaben Dans er en del af projektgruppen.

3.2 Økonomi

I 2014 havde Aaben Dans en samlet omsætning på ca. 7,0 mio. kr., i 2015 og 2016 ca. 6,6 mio. kr. og i 2017 ca. 7,5 mio. kr. (se tabel 1). Teatrets driftstilskud fra Roskilde Kommune udgjorde ca. 5,1 mio. kr. i 2014 stigende til 5,4 mio. kr. i 2017. Det kommunale driftstilskud udgjorde i den fireårige periode hhv. 73%, 79%,

80% og 72% af den samlede omsætning. Staten har hvert år ydet en refusion til kommunen af det kommunale driftstilskud til teatret. I 2017 udgjorde den statslige refusion til kommunen 36,3 %.

Egnsteaters egenindtægter (salg af forestillinger, tilskud fra fonde/puljer mv.) udgjorde i 2014 ca. 1,9 mio. kr., eller 27 % af den samlede omsætning, mens den i 2015 og 2016 udgjorde hhv. 21 % og 20 % og i 2017 28%.

Tabel 1 - Omsætningsfordeling i kr. og procent af samlet beløb

	2014 kr.	2014 %	2015 kr.	2015 %	2016 kr.	2016 %	2017 kr.	2017 %
Indtægter i alt (excl. driftstilskud)	**1.851.468**	**27%**	**1.386.654**	**21%**	**1.293.937**	**20%**	**2.058.021**	**28%**
Salg af forestillinger	**1.001.422**	54%	**823.714**	59%	**519.074**	40%	**858.846**	11%
Entreindtægter	**143.258**	8%	**143.142**	10%	**76.942**	6%	**219.344**	11%
Indtægt på øvrige aktiviteter	**356.138**	19%	**419.798**	30%	**545.921**	42%	**604.848**	30%
Statslige tilskud (excl. driftstilskud)	**250.650**	14%	**240.376**	17%	**152.000**	12%	**349.983**	17%
Kommunale tilskud (excl. driftstilskud)	**0**	0%	**0**	0%	**0**	0%	**0**	0%
Fonde, puljer og sponsorer	**100.000**	5%	**0**	0%	**0**	0%	**25.000**	1%
Offentlige driftstilskud i alt	**5.089.000**	**73%**	**5.206.000**	**79%**	**5.303.000**	**80%**	**5.409.000**	**72%**
Kommunalt driftstilskud (jf. egnsteateraftale)	**5.089.000**	100%	**5.206.000**	100%	**5.303.000**	100%	**5.409.000**	100%
Særligt statsligt tilskud	**0**	0%	**0**	0%	**0**	0%	**0**	0%
Omsætning i alt	**6.940.468**		**6.592.654**		**6.596.937**		**7.467.021**	

Tabel 2 - Omkostningsfordeling i kr. og procent af samlet beløb

	2014 kr.	2014 %	2015 kr.	2015 %	2016 kr.	2016 %	2017 kr.	2017 %
Husleje/lokaleomkostninger	**429.687**	6%	**505.224**	8%	**519.437**	8%	**382.512**	5%
Produktion	**2.731.805**	39%	**2.455.465**	38%	**2.167.917**	33%	**2.930.269**	40%
Turnéomkostninger	**480.156**	7%	463.415	7%	**431.808**	7%	**546.589**	7%
Løn (faste og eksterne)	**2.501.194**	36%	**2.393.320**	37%	**2.306.433**	35%	**2.403.574**	33%
Øvrige omkostninger	**840.907**	12%	**651.227**	10%	**1.170.423**	18%	**1.075.128**	15%
Omkostninger i alt	**6.983.749**		**6.468.651**		**6.596.018**		**7.338.072**	
Resultat	**-43.281**		**124.003**		**919**		**151.149**	

Med en samlet omsætning på godt 7,4 mio. kr. i regnskabsåret 2017 ligger Aaben Dans under landsgennemsnittet på 11 mio. kr. 20 af landets 33 egnsteatre havde i 2017 en totalomsætning på under 10 mio. kr., således havde kun 13 egnsteatre en omsætning over 10 mio. kr. (se bilag 1).

Når det gælder andelen af egenindtægt i forhold til den samlede omsætning, placerer Aaben Dans sig blandt de 14 egnsteatre som i 2017 havde en egenindtægt på under 30 % (se bilag 2).

3.3 Vurdering af rammer og tal

Baseret på Slots- og Kulturstyrelsens data, bearbejdning af disse samt interviews med ledelse og bestyrelse, er det evaluators samlede vurdering, at Aaben Dans er et meget veldrevet og solidt organiseret teater. Teatret har en yderst dedikeret og kvalificeret ledelse, der både på det kunstnerisk og det administrative område er meget kompetent. Der eksisterer på teatret en meget stærk intern kommunikation, med en klar møde- og beslutningsstruktur, og hvor såvel fællesbeslutninger som uddelegering af beslutningskompetencer og feedback bliver prioriteret. Der foretages således også evalueringer ved afslutningen af større projekter, og der afholdes årlige visionsmøder med alle teatrets ansatte.

Teatrets bestyrelse er bredt sammensat med klare kompetencer inden for ledelse, kommunikation, økonomi og scenekunst. Der sidder ingen kommunalt udpegede personer i bestyrelsen. Da bestyrelsen vælges på generalforsamlingen vil det ej heller være direkte muligt. Til gengæld udpeger Roskilde Kommune en observatør som deltager i både generalforsamlingen og bestyrelsesmøderne. Det er den sidende kultur- og idrætschef som deltager i møderne. Det er for teatret en vigtig ordning som er med til at sikre kommunikationen mellem teatret og kommunen, og som giver parterne mulighed for at drøfte aktuelle sager bl.a. det kommende nybyggeri og Aaben Dans' muligheder i den forbindelse.

Aaben Dans er økonomisk veldrevet og har på det grundlag en sund økonomi. Når man ser på teatrets ambitioner og muligheder har teatret derimod en forholdsvis spinkel økonomi. Teatrets nuværende fysiske rammer sætter dog en klar grænse for, hvor stort et aktivitetsniveau man kan have – dette gælder bl.a. aktiviteter for skoler og institutioner på teatret. I 2018 besluttede Roskilde Kommune og Roskilde Festival et nyt byggeri i Musicon, hvor også Aaben Dans får til huse. Byggeriet kommer til at indeholde stor fælles foyer og en stor sal, hvor Aaben Dans får mulighed for at vise sine forestillinger og udvikle nye koncepter. Ibrugtagningen af det nye byggeri vil kunne give Aaben Dans en stor mulighed for flere og nye aktiviteter. Teatret tilbydes tidsvarende fysiske rammer for både forestillingsproduktionerne, for sideaktiviteterne og for publikum. De nuværende faciliteter må anses for meget utidssvarende og midlertidige. Evaluator anbefaler, at Aaben Dans' ledelse og bestyrelse fortsætter sit arbejde med at få de bedst mulige forhold i det kommende fælles byggeri. Evaluator anbefaler endvidere, at de økonomiske, kunstneriske og aktivitetsmæssige konsekvenser af ibrugtagningen af det nye byggeri medtages i fremtidige egnsteateraftaler mellem teatret og kommunen.

4 KUNSTNERISK AKTIVITET

4.1 Egnsteatres profil og kunstneriske aktiviteter

Aaben Dans producerer danseforestillinger eller, som de selv udtrykker det, forestillinger med et kropsligt udtryk i centrum. Ofte indeholder teatrets forestillinger udover dans også monologer/dialog. Teatret arbejder med en nysgerrighed og åbenhed over for, hvad dansen og det kropslige udtryk kan. Aaben Dans er således åben over for brugen af andre æstetiske udtryksformer som f.eks. billedkunst, taleteater, arkitektur, nycirkus, design og musik. Selv betegner teatret deres forestillinger som "folkelig avantgarde". På den ene side henvender teatret sig til alle, fra børn helt ned til 3 måneders alderen til gamle mennesker på plejehjem, de henvender sig med en umiddelbar tilgængelighed og dermed en form for folkelig kommunikation. På den anden side må teatret siges at være nyskabende og dermed avantgarde, da teatret ved hver forestilling arbejder udviklende med de sceneske virkemidler, forestillingernes æstetik og den kunstnerisk kvalitet. Her udfordrer teatret både danse- og scenekunstbegrebet og det publikum som overværer deres forestillinger.

Aaben Dans producerer sine forestillinger i Roskilde for som regel at blive opført på teatrets scene. Indimellem opføres forestillingerne også andre steder, hos samproducerende teatre, i det åbne rum eller på specielle steder i Roskilde. Mindst en af årets nyproduktioner henvender sig til børn og unge. Teatrets forestillinger for børn og unge sendes efterfølgende på turné rundt i Danmark og ofte også internationalt. Teatret har således turneret i en lang række lande: Belgien, Brasilien, Canada, Cameroun, Finland, Frankrig, Færøerne, Grønland, Holland, Japan, Kina, Luxemburg, Norge, Rusland, Skotland, Spanien, Sverige, Tyskland og Østrig.

Aaben Dans har i 2015, 2016 og 2017 produceret 2 nye forestillinger hvert år. Samlet har målgrupperne været både helt små børn fra 1 ½ år, de lidt ældre børn, unge og forestillinger for voksne. Forestillingen Tre Ben fra 2016 var målrettet såvel de små børn som ældre, der hver især havde brug for støtte – heraf titlen Tre Ben.

Af tabel 3 på næste side fremgår det, at Aaben Dans de tre sæsoner har spillet henholdsvis 202, 157 og 136 forestillinger i alt. Heraf har henholdsvis 41, 44 og 34 været opført lokalt i Roskilde og 162, 113 og 102 på turné. Det er for det meste forestillingerne for de små, der turnerer og efterspørges i både ind- og udland. I de tre sæsoner har teatret genopsat flere af sine produktioner for de mindre børn samt især i forbindelse med teatrets festival SWOP-International dansefestival for børn og unge arrangeret en række gæstespil. Aaben Dans tiltrækker et fint stort antal tilskuere og har haft knap 19.000 tilskuere i 2015 og knap 10.000 tilskuere i 2016 og 2017. Udsvingene de enkelte sæsoner imellem skyldes bl.a. et samarbejde med Det Kongelige Teater om voksenforestillingen Horisonter i 2015 som alene trak godt 8.000 tilskuere, og at teatret i lige år har sin SWOP-international dansefestival for børn og unge, som tiltrækker et stort antal tilskuere.

Festivalen SWOP er en væsentlig aktivitet i lige år. SWOP løber over 6 dage og afvikles som regel i maj måned. Festivalen er den eneste internationale dansefestival for børn og unge i Danmark og tiltrækker stor opmærksomhed både lokalt og internationalt. På festivalen præsenteres en lang række internationale danseforestillinger for børn og unge, og både scener og byrum i Musicon indtages af dansen og det kropslige udtryk i den lille uge festivalen varer.

Tabel 3 - Antal produktioner, forestillinger og publikummer

Produktioner		Forestillinger		Publikummer	
Produktion 2015	***(titel)***	***Lokale***	***Turné***	***Lokale***	***Turné***
Egenproduktion:	I My Mini Me	13	4	1030	311
Samproduktion:	Horisonten (med Det Kongelige Teater)	19	0	8327	0
Genopsætninger:	Babyspace	7	36	72	598
	Arme og Ben - og noget ind imellem	0	37	0	1875
	HANe og HUNd	2	52	200	4509
	Igen	0	33	0	1759
Total – 2015		**41**	**162**	**9629**	**9052**
Produktion 2016		***Lokale***	***Turné***	***Lokale***	***Turné***
Egenproduktion:	Tre Ben	15	4	936	282
Samproduktion: SWOP- International dansefestival for børn og unge	Ind i Varmen, med 100 Hands / Holland. Co production med Aaben Dans. Øvrige gæstespil: Race Horse Company : Motosikai (FI),), Dalija Acin Thelander: Sensescape (SE), Plan D: Venner på Biblioteket (NL), Sparrow Dance: Fly Trap (DK), Zebu og teater Minsk: Sand Forvirring (DK), Dansstationens Turnékompagni: Dear Humans (SE), Curious Seed: Chalk About (UK) og fABULEUS & NBprojects: Declaration of Love (BE)	28	0	3166	0
Genopsætninger:					
	Arme og Ben - og noget ind imellem	0	36	0	1951
	Babyspace	0	24	0	464
	Igen	1	49	83	3071
Total – 2016		**44**	**113**	**4185**	**5768**
Produktion 2017		***Lokale***	***Turné***	***Lokale***	***Turné***
Egenproduktioner:	What Do You Think	14	8	1421	1167
	Med Hånden på Hjertet	12	0	641	0
Samproduktion					
Genopsætninger:	Tre Ben	3	40	220	2434
	Arme og Ben - og noget ind imellem	0	24	0	1250
	IGEN	0	30	0	1953
Gæstespil	Marsmand	4	0	425	x
	Åbent Laboratorium	1	0	35	x
Total 2017		**34**	**102**	**2742**	**6804**

I tabel 4 nedenfor kan man se de forestillinger, teatret har opført lokalt i 2017. Man ser, at teatret har en belægningsprocent på over 83 på alle 4 forestillinger og stort set udsolgt på 2 af disse.

Tabel 4 - Belægningsprocenter 2017 - antal lokalt spillede på egen stationær scene (ikke-gratis forestillinger)

Forestillinger	Antal opførelser	Inviterede publikum	Betalende publikum	Antal pladser i alt	Sæde-belægning
What Do You Think	14	178	1.243	1.708	83%
Med Hånden på Hjertet	12	152	489	720	89%
Tre Ben	3	3	217	210	105%
Marsmand	4	0	425	440	97%

Udover sine forestillinger har Aaben Dans en række andre aktiviteter: danseundervisning og workshops i børnehaver, skoler, ungdomsuddannelser samt plejehjem, residency-programmer for koreografer der arbejder med dans for et ungt publikum, afvikling af og deltagelse i seminarer, events og oplæg. Hertil kommer teatrets deltagelse i internationale aktiviteter, dels festivaler rundt om i verden, dels internationale udviklingsprojekter med fokus på scenekunst for børn og unge.

I det store billede er det teatrets forestillinger der står i fokus. Det er også sådan det skal være. Teatrets mange sideaktiviteter skaber imidlertid kontakt med rigtigt mange mennesker. Således vurderer teatret, at de ad den vej havde over 21.000 deltager i 2016 og godt 17.000 deltager i 2017. Sideaktiviteterne er dels med til at skabe forankring, dels med til at udvikle teatret. Aktiviteterne er ikke særligt synlige i den brede offentlighed, og teatret kunne med fordel promovere disse aktiviteter og positive historier yderligere både i offentligheden og over for politikere og den kommunale forvaltning.

4.2 Med hånden på hjertet

Evaluator har haft mulighed for at se fem af Aaben Dans' egenproduktioner: Tre Ben, Maxi Golf, Ai – Ai – Ai!, Når jeg lukker øjnene, som er en samproduktion med Gazart samt Med hånden på hjertet.

Forestillingen Med hånden på hjertet blev set på teatrets scenen i Laboratoriet den 12. marts 2019. Med Hånden på hjertet vil her blive genstand for en nærmere vurdering.

Forestillingen har idé, koncept, koreografi og instruktion af teatrets faste kunstneriske par Thomas Eisenhardt og Cathrine Poher. På scenen er danserne Antoinette Helbing og Ole Birger Hansen, begge faste dansere på teatret, samt danser Georgia Kapodistria og performer Bjarni Sørensen. Komponist og lydproducent er Mads Emil Nielsen og lysdesigner er Nicolas Le Bodic. Forestillingens tekst er af og med Cathrine Poher.

Forestillingen har undertitlen – en danseperformance i mørke, og forestillinger foregår faktisk langt hen ad vejen i totalt mørke. Idet man træder ind i salen mødes man af mørke, et mørke som er så alt omsluttende, at man intet kan se, ikke noget omkring en, ikke en selv. Man ledes på plads dels ved hjælp af et gelænder/tov som man følger, dels af nænsomme hænder der leder en det sidste stykke vej til ens sæde. Imens alle kommer på plads, kan man i glimt skimte en bevægende krop et sted ude i det fjerne. I dette totale mørke ændres ens perspektiv. Man tvinges til at lytte intens til hver en lille lyd i rummet. Man forsøger at orientere sig ved hjælp af lydene. Er rummet stort eller lille? Er der nogen bagved en eller foran en? Rummet omkring en bliver på en gang uendeligt og helt tæt på.

Forestillingen begynder med lyden, lyden af åndedrag, den menneskelige lyd, og skridt rundt om en. Det første man ser er lysende flagrende figurer i det fjerne. Det er urolige figurer, og uroen breder sig til åndedraget, der bliver til en person på flugt. Senere i forestillingen hører vi tunge fly over hovederne på os – det minder en om krig, og vi ser bomberne der falder, eksplosioner – ikke konkrete men abstrakt fremstillet gennem forholdet mellem lys og mørke.

Vi hører en kvinde fortælle om en mand og en kvinde på et værelse i Paris. En poetisk konkret fortælling der illustrerer deres forhold og deres tanker om verden, en verden hvor det naturlige, det oprindelige ikke

eksisterer længere, hvor det er sat i bur og beskyttet, hvor vores civilisation har gjort os blinde og slukket vores sanser, og hvor det at overgive sig til mørket, vil kunne få en til at åbne sine sanser igen.

Vi ser en stor lysende firkant på jorden/gulvet, en form for afgrænsning af scenen, og inden i firkanten et svagt ovalt lys, som bevæger sig rundt og rundt. En krop dukker op og hertil endnu en krop. De vil hinanden. I det sparsomme lys bliver kroppene sort-hvide todimensionelle bevægende billeder, der minder om noget fjernt, noget fra tidligere tider. En tredje krop farer ind i billedet og bombarderer kroppene men kastes hurtigt væk igen. De to har uforstyrret hinanden igen for en stund indtil de igen bombarderes for til sidst at blive flået fra hinanden.

Vi føres igennem lyduniverser og glimt af kroppe, der bevæger sig alene eller forgæves forsøger at nå hinanden, kærtegne hinanden, elske hinanden. Kroppe der falder, er i ubalance, og kroppe der forsøger at give det sidste bløde indeni videre til hinanden. Sidst i forestillingen åbner lyset langsomt for rummet omkring os begyndende nedefra. Vi kan skimte de andre i rummet, og som en samlet organisme bliver vi nonverbalt bedt om at bevæge os rytmisk rundt og rundt i det sand som rummet er fyldt af og til en musik og en sang fra en tid fjernt fra vor tids stressede teknologiske verden.

Med hånden på hjertet vil fra første færd sit publikum noget særligt. Allerede i foyeren, hvor man af personer introduceres til forestillingens mørke rum, oplever man, at teatret vil sige noget med denne forestilling. Inde i salen oplever man en vilje til at kommunikere med publikum, at kunstnerne bag forestillingen har noget på hjerte, som de gennem et klart æstetisk valg og differentierede billeder vil formidle til publikum. Således strutter forestillingen af ekspressiv kraft i en sådan grad, at man som publikum virkelig udfordres sanseligt og koncentrationsmæssigt. Samtidig giver mørket i forestillingen, det at man end ikke kan se sig selv på noget tidspunkt før finalen åbner for lyset nedefra, en lov til at give sig hen og ikke tænke på ens egen rolle i kommunikationen og relationen, hvilket betyder, at den sanselige udfordring ikke bliver anmassende eller kobler en af forestillingen. Man kan diskutere, om forestillingen i glimt vil for meget, både indkredse temaerne på en abstrakt og kropslig form og fortælle en konkret hverdags historie via. prosadelen i den tekst, vi hører i forestillingen.

Når Med hånden på hjertet slutter har man været med på en følelsesmæssig, auditiv og visuel rejse, hvor ens sanser er blevet åbnet og udfordret, hvor betydningen af relationen mellem lys og mørke, mellem liv og død og mellem mennesker er blevet fremvist og klarlagt på en ny og umiddelbar måde. Det er sket på en ovenud overbevisende måde, hvor intet synes tilfældigt, og hvor forestillingens parametre så som lys, lyd, tempo, bevægelse mm. er nøje afstemt, og hvor den tekniske kunnen hos forestillingens kunstnere og medvirkende fremstår yderst professionel. Samtidig er forestillingens samlede opbygning og flow med kontinuitet og skift på samme tid sammenhængende og nuanceret.

Med hånden på hjerter er unik i sin æstetiske form og tematisk aktuel og væsentlig. Forestillingen tilbyder noget andet, end det vi kender, en anderledes form og et indhold formidlet på en yderst sanselig måde. Forestillingen er kunstnerisk meget ambitiøs og samlet set er den både i form og indhold relevant.

Evaluators vurdering af forestillingen Med hånden på hjertet er ud fra overstående, at den har stor kunstnerisk kvalitet, er yderst professionelt gennemført på stort set alle parametre. Forestillingen er således med til at præcisere Aaben Dans' kvalitative kunstneriske niveau.

4.3 Vurdering af den kunstneriske aktivitet

Det er evaluators vurdering, at Aaben Dans lever op til egnsteateraftalen og de kunstnerisk mål for aftaleperioden. På baggrund af det samlede materiale og vurderingen af forestillingen anbefaler evaluator, at Roskilde Kommune videreføre egnsteateraftalen med Aaben Dans.

Teatret har et højt aktivitetsniveau med rigtigt mange opførelser af især sine forestillinger for børn, som ud over at spille stationært på scenen i Roskilde turnerer både nationalt og internationalt med stor succes. Teatret har desuden en høj belægningsprocent på sine forestillinger på egen scene - en så høj belægning, at teatret godt kunne overveje, om nogle af forestillingerne kunne opføres et større antal gange til glæde for flere tilskuere.

Teatrets forestillinger udviser et stort engagement fra kunstnerne både på scenen og bag produktionerne. Dette engagement gælder således hele vejen rundt - dansernes/performernes vilje til på et både abstrakt og konkret plan at kommunikere åbent med sit publikum samt forestillingens samlede udtryksvilje, hvor det klart skinner igennem, at man både kunstnerisk og tematisk har noget på hjerte. Samtidig er forestillingerne helstøbte med udviklende koreografier og relationer på scenen. De opleves som nuancerede og kunstnerisk overbevisende. Tematisk rører forestillingerne som regel ved emner som aktivt forholder sig til temaer hos forestillingernes målgrupper, og på den måde bliver forestillingerne nutidsrelevante samtidig med, at de er kunstnerisk ambitiøse. Forestillingerne tilbyder noget andet end det, vi kender i dagligdagen. Der er tale om udfordrende forestillinger som samtidig værner om relationen til publikum og deres forståelse af forestillingen. Teatrets forestillinger må herudfra siges at indeholde en meget høj grad af kunstnerisk kvalitet.

Som en del af teatrets aktiviteter inddrages ind i mellem brugere i lokalområdet f.eks. skoleklasser eller danseinteresserede unge i regionen. Denne inddragelse gælder især i forbindelse med workshops men også i forbindelse med teatrets egenproduktioner. Det er vigtigt at påpege, at disse brugerinddragende aktiviteter har stor betydning for teatrets lokale forankring. Ligeså vigtigt er det at påpege, at når brugerinddragelsen sker i forbindelse med egenproduktionerne, skal teatret også fremadrettet sikre, at forestillingernes professionelle niveau og kunstneriske kvaliteter er synlige i lighed med teatrets øvrige forestillinger. Evaluator anbefaler på det punkt, at Aaben Dans bevarer de brugerinddragende aktiviteter og, når det gælder egenproduktionerne, sørger for at værne om og synliggøre den professionelle kunstneriske kvalitet.

Aaben Dans' kunstneriske arbejde kan, både når det gælder udviklingen af de kunstneriske produkter, sideaktiviteterne og de enkelte forestillinger, ofte betragtes som tværkunstnerisk arbejde med inddragelse af flere kunstformer så som scenekunst, musik, billedkunst, arkitektur og design. Dette tværkunstneriske udviklingsarbejde må betragtes som et positivt særkende ved Aaben Dans. Som egnsteater er det i dette arbejde vigtigt at holde sig for øje, at de kunstneriske produkter, altså de færdige forestillinger, bliver produceret med henblik på en her og nu visning for et tilstedeværende publikum. Evaluator anbefaler på det punkt, at Aaben Dans fortsat arbejder med udviklingen af sine tværkunstneriske forestillinger, og at disse også fremadrettet tænkes ind i en performativ scenekunstnerisk sammenhæng.

5 FORANKRING OG SYNLIGHED

5.1 Lokal forankring og samarbejde

Med sine 10 år som egnsteater i Roskilde Kommune er Aaben Dans et forholdsvist nyt egnsteater. Det til trods er Aaben Dans yderst godt forankret lokalt. Aaben Dans fik i 2008 til huse i den nye kreative bydel Musicon som en af de første aktører. Teatret var her med til at udvikle området og opbyggede et stort lokalt netværk både med andre institutioner og lokale kunstnere.

Gennem årene er teatrets internationale biennale dansefestival for børn og unge, SWOP, blevet en vigtig faktor som har medvirket til en stor forankring. Festivalen tiltrækker stor opmærksomhed og har et stort publikum i de 6 dage den løber.

Herudover har teatret gennem sine forestillinger stationært og ved brugen af forskellige lokaliteter i Roskilde opnået en stærk tilknytning til Roskilde Kommune. Hertil kommer teatrets mange sideaktiviteter så som undervisning i dans, dans i skolen, workshops mm. som også er med til at forankre teatret lokalt.

Aaben Dans har en stor kommunalpolitisk forankring. Roskilde Kommune har taget Aaben Dans til sig og føler, at teatret er tæt tilknyttet kommunen. Den til enhver tid siddende kultur- og idrætschef deltager i teatrets bestyrelsesmøder som tilforordnet, hvilket for teatret er med til at sikre en tæt relation mellem kommunen og teatret. Der er således også en klar forventningsafstemning mellem teatret og kommunen som er med til at skabe klarhed i relationen.

Aaben Dans har gennem årene samarbejdet meget bredt både lokalt, regionalt og internationalt. Samarbejdet strækker sig fra lokale krydsdisciplinære byudviklingsprojekter i Musicon som f.eks. udviklingen af en skaterpark over samarbejde med lokale kunst- og kulturinstitutioner f.eks. om afholdelse af et koreografisk vælgermøde til coproduktioner af forestillinger og deltagelse i større internationale projekter f.eks. et toårigt Creative Europe-projekt PUSH med samarbejdspartnere fra Skotland, Norge, Irland og Belgien. Projektet har fokus på kunstnerisk og kvalitativ udvikling af scenekunst for et ungt publikum.

5.2 Kommunikation og synlighed

Aaben Dans markedsfører sig gennem mange kanaler: trykte programmer, plakater, flyers, busreklamer, pressemeddelelser og -møder, hjemmeside, nyhedsbreve, premiereinvitationer og Facebook. I teatrets daglige arbejde tænkes kommunikation og synlighed ind på alle niveauer. Teatret ser kommunikation og synlighed som en fælles og kollektiv opgave, og teatret lægger hele vejen rundt stor vægt på publikumsudvikling og formidlingen af dansen. Det være sig via. projekter som Dans i Skolen, Dansecamp for unge, arbejde med frivillige og foredrag og seminarer om dans og kroppen som udtryksform.

Gennem den biennale dansefestival SWOP, som er Danmarks eneste internationale dansefestival for børn og unge, har Aaben Dans endvidere opnået en stor synlighed både lokalt, nationalt og internationalt. Hertil kommer teatrets omfattende turnevirksomhed som er med til at skabe synlighed både nationalt og internationalt, ligesom teatrets deltagelse i internationale projekter skaber synlighed udadtil.

5.3 Vurdering af forankring og synlighed

Aaben Dans er stærkt lokalt forankret med en stor kommunalpolitisk opbakning. Teatrets mange nationale og internationale aktiviteter er med til at styrke denne forankring og opbakning ved, at teatret bruger sine erfaringer og kontakter til at udvikle de lokale aktiviteter. På den måde bliver der synergi mellem det lokale og det internationale arbejde.

Teatrets synlighed må betragtes som meget stor både lokalt, nationalt og internationalt. Her medvirker de mange lokale sideaktiviteter, den internationale SWOP-festival, en omfattende turnevirksomhed og deltagelse i internationale udviklingsprojekter til en omfattende synlighed.

Iværksættelsen af det planlagte sambyggeri i Musicon mellem Roskilde Kommune og Roskilde Festival, hvor også Aaben Dans er tænkt ind, åbner for nogle nye og store perspektiver for kommende samarbejder og for den fremtidige synlighed. Det er vigtigt, at teatret ser på og arbejder med mulighederne for at profilere sig og skabe øget synlighed både i og via det kommende byggeri.

6 METODE – DATAINDSAMLING

Evalueringen er gennemført over fire faser ud fra følgende fremgangsmåde:

Metoder og interessenter
Desk research • Desk research, herunder vedtægter, egnsteateraftale, teatrets selvevaluering, årsrapporter, presseklip mv. • Analyser af det kvantitative materiale, indsamlet og bearbejdet af Slots- og Kulturstyrelsen.
Interviews • Interview med teatrets ledere. • Interview med teatrets bestyrelsesformand. • Interview med Rooskilde Kommunes kultur- og idrætsudvalgsformand og kultur- og idrætschef. • Gruppeinterview med ledende repræsentanter for teatret, bestyrelsen og kommunen.
Forestillinger og andre aktiviteter • Set teatrets egenproduktioner: Tre ben, Maxi Golf, Ai-Ai-Ai!, Når jeg lukker øjnene (samproduktion med Gazart) og Med hånden på hjertet.
Afrapportering • Udarbejdet nærværende rapport. • Præsenteret rapporten for Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Scenekunst.

Det metodiske greb, der ligger til grund for at evaluere den kunstneriske aktivitet, er Ønskekvistmodellen. Ønskekvistmodellen er udviklet af forskere fra Aarhus Universitet[1]. Den udgør en enkel model for, hvordan man på struktureret vis kan diskutere og vurdere kvalitet i den performative kunst. Ønskekvistmodellen skitserer kunstnerisk kvalitet som en kombination af villen, kunnen og skullen, forstået som engagement, evner og nødvendighed.

[1] Ønskekvistmodellen: Kunstnerisk kvalitet i performativ kunst, Klim 2003 samt Ønskekvisten: En håndbog i evaluering af teater, dans og musik, Klim 2005, begge Jørn Langsted, Karen Hannah og Charlotte Rørdam Larsen, Aarhus Universitet.

BILAG 1: ALLE EGNSTEATRES SAMLEDE OMSÆTNING I 2017

Figur udarbejdet på baggrund af tal fra godkendte regnskaber for 2017.
For teatre mærket med * er tal fra regnskaber i perioden 1/7-2017 til 30/6 2018.
For teatret mærket med ** er tal fra regnskab i perioden 1/10-2016 til 31/12-2017.

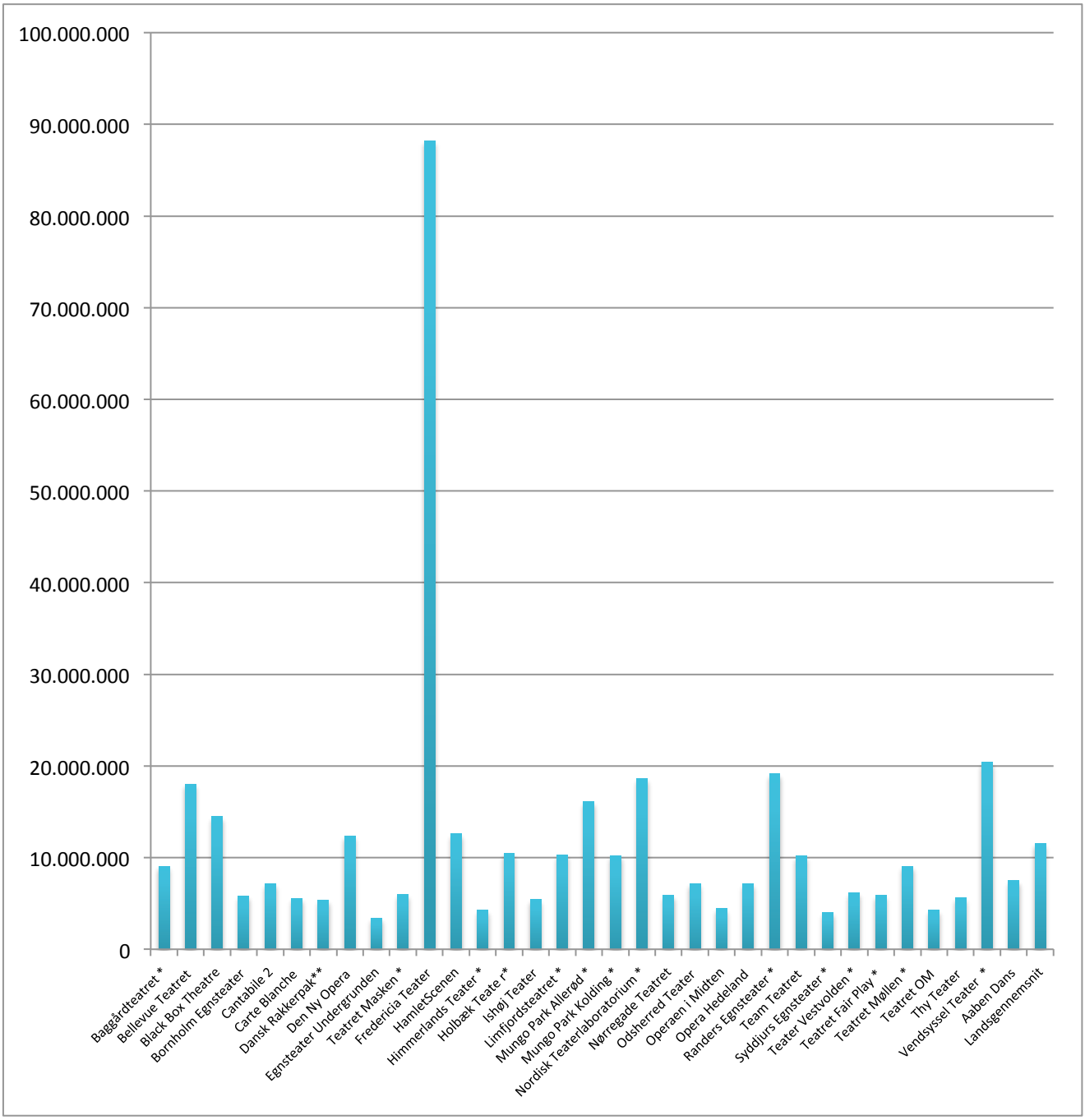

BILAG 2: EGNSTEATRES OMSÆTNING I 2017, OFFENTLIGT DRIFTSTILSKUD OG ØVRIGE INDTÆGTER
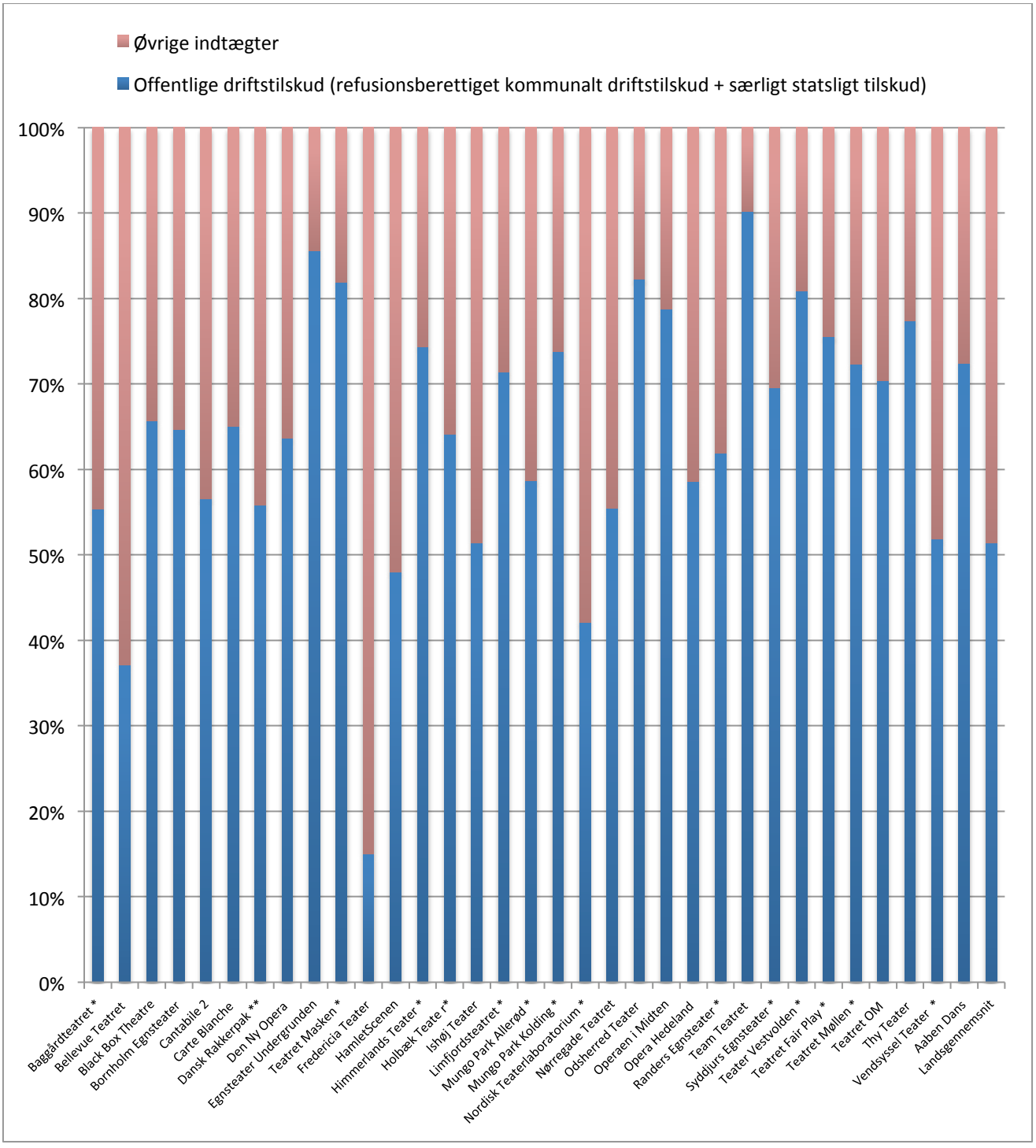
Figur udarbejdet på baggrund af tal fra godkendte regnskaber for 2017.
For teatre mærket med * er tal fra regnskaber perioden 1/7-2017 til 30/6 2018.
For teatret mærket med ** er tal fra regnskab i perioden 1/10-2016 til 31/12-2017.